

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY GMINY KROŚCIENKO WYŻNE

z dnia 2024 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Krościenko Wyżne

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 3 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami Sołectwa Krościenko Wyżne i Sołectwa Pustyny, uchwała się, co następuje:

§ 1. W załączniku do uchwały NR V/38/2003 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Krościenko Wyżne (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2003 r., Nr 47, poz. 963) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 7 ust. 1 uchyla się pkt 1;

2) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. 1. Organami Sołectwa są:

1) Zebranie Wiejskie - jako organ uchwałodawczy;

2) Sołtys - jako organ wykonawczy.

2. Sołtys i Rada Sołecka wybierani są na okres kadencji Rady Gminy.

3. Po upływie kadencji Sołtys oraz członkowie Rady Sołeckiej pełnią swoje funkcje do czasu wyboru nowego Sołtysa i Rady Sołeckiej.”;

3) po § 8 dodaje się § 8a i §8b w brzmieniu:

„§ 8a. Do zadań Sołtysa należy:

1) zwoływanie Zebrań Wiejskich;

2) zwoływanie posiedzeń Rady Sołeckiej;

3) reprezentowanie Sołectwa na zewnątrz;

4) uczestniczenie w naradach Sołtysów zwoływanych przez Wójta Gminy;

5) inicjowanie i udział w przygotowaniu propozycji zadań realizowanych w ramach budżetu Gminy;

6) przygotowywanie projektów uchwał Zebrania Wiejskiego;

7) prowadzenie spraw związanych z administrowaniem mieniem komunalnym;

8) zgłaszanie z własnej inicjatywy lub na wniosek mieszkańców Sołectwa pracownikom Urzędu Gminy Krościenko Wyżne:

a) zakłóceń w funkcjonowaniu urządzeń użyteczności publicznej,

b) przypadków naruszenia przepisów o utrzymaniu czystości i porządku w Gminie oraz ochronie przyrody,

c) innych nieprawidłowości skutkujących powstaniem szkód w majątku Gminy lub narażeniem na uszczerbek jej interesu;

9) współpraca z radnymi z terenu Sołectwa;

10) składanie Zebraniu Wiejskiemu sprawozdań ze swojej działalności;

11) wykonywanie innych zadań należących do Sołtysa na mocy obowiązujących przepisów prawa oraz postanowień uchwał i zarządzeń organów Gminy.

§ 8b. 1. Rada Sołecka składa się z 7 osób.

2. Rada Sołecka ma charakter opiniodawczo-doradczy i pomocniczy.

3. Rada Sołecka wykonuje następujące czynności:

- 1) wspomaga działalność Sołtysa poprzez doradzanie i wydawanie opinii;
- 2) współdziała z organizacjami społecznymi w celu wsparcia realizacji zadań wykonywanych na rzecz Sołectwa;
- 3) inicjuje działania społecznie użyteczne dla Sołectwa i jego mieszkańców;
- 4) podejmuje inicjatywy dotyczące przeznaczenia i podziału środków finansowych Sołectwa.

4. Rada Sołecka wyraża swoje stanowisko w formie opinii podejmowanych zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej członków.

5. Posiedzenia Rady Sołeckiej odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na pół roku. Posiedzenia zwołuje Sołtys:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na pisemny wniosek Wójta Gminy;
- 3) na pisemny wniosek złożony przez co najmniej czterech członków Rady Sołeckiej.

6. W posiedzeniu Rady Sołeckiej mogą uczestniczyć radni z terenu Sołectwa oraz inne osoby.

7. O terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady Sołeckiej, Sołtys informuje członków Rady Sołeckiej oraz radnych z terenu Sołectwa, w dowolnej formie, np.: ustnej, pisemnej, telefonicznej lub elektronicznej - nie później niż 7 dni przed terminem posiedzenia.”;

4) w § 12 uchyla się pkt 1 i pkt 2;

5) rozdział VI zatytułowany „Sołtys i Rada Sołecka”, otrzymuje brzmienie: „Zasady i tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej”;

6) § 18 – 28 otrzymują brzmienie:

„§ 18. 1. Wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej dokonują mieszkańcy Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na jego obszarze, w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

2. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej zarządza Wójt Gminy w drodze zarządzenia na dzień przypadający nie później niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników wyborów do Rady Gminy.

3. W zarządzeniu, o którym mowa w ust. 2 ustala się termin wyborów, siedzibę Obwodowej Komisji Wyborczej oraz kalendarz wyborczy.

4. Obwodem głosowania jest Sołectwo Krościenko Wyzne.

5. Wybory odbywają się w lokalu wyznaczonym jako siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej.

6. Wybory przeprowadza się na podstawie spisu wyborców sporządzonego przez Wójta Gminy, w którym osoba biorąca udział w głosowaniu potwierdza otrzymanie karty do głosowania.

§ 19. 1. Kandydować na Sołtysa oraz członka Rady Sołeckiej może każdy, kto posiada czynne prawo wyborcze i stale zamieszkuje na terenie Sołectwa. Nie można kandydować równocześnie na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej.

2. Kandydatów na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej zgłasza się do Wójta Gminy w formie pisemnej, w terminie określonym w kalendarzu wyborczym.

3. Zgłoszenie kandydata na Sołtysa powinno być poparte podpisami co najmniej 50, a na członka Rady Sołeckiej co najmniej 20 wyborców posiadających czynne prawo wyborcze, zamieszkałych na terenie Sołectwa.

4. Wyborca może udzielić poparcia dowolnej liczbie kandydatów.

5. Do każdego zgłoszenia kandydata na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej należy dołączyć pisemne oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie.

6. Wójt Gminy lub upoważniona osoba, na podstawie pisemnych zgłoszeń, rejestruje kandydatów na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej w terminie wynikającym z kalendarza wyborczego oraz podaje do publicznej wiadomości wyborców dane o kandydatach w sposób zwyczajowo przyjęty.

7. W przypadku braku zgłoszenia kandydata na Sołtysa, zgłoszenia tylko jednego kandydata na Sołtysa lub niezgłoszenia wymaganej, wynikającej ze Statutu Sołectwa liczby kandydatów na członków Rady Sołeckiej, przedłuża się termin na dokonywanie zgłoszeń o 7 dni, informując o tym mieszkańców Sołectwa poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń w Sołectwie oraz zamieszczenie na stronie internetowej Gminy.

§ 20. 1. W przypadku, gdy zgłoszenie, o którym mowa w § 19 nie spełnia wymogów formalnych wskazanych w Statucie, Wójt Gminy wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w § 19 nieuzupełnione w trybie wezwania, o którym mowa w ust. 1 oraz złożone po upływie terminu określonego w kalendarzu wyborczym pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 21. 1. Wybory przeprowadza Obwodowa Komisja Wyborcza do spraw wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej zwana dalej Komisją - w składzie 5 osób.

2. Komisję powołuje w drodze zarządzenia Wójt Gminy spośród osób zgłoszonych przez mieszkańców Sołectwa, w terminie wynikającym z kalendarza wyborczego. Wójt Gminy wskazuje jednego członka Komisji spośród pracowników Urzędu Gminy Krościenko Wyżne.

3. Kandydatem do Komisji może być osoba stale zamieszkująca na terenie Sołectwa, posiadająca czynne prawo wyborcze.

4. Wzór zgłoszenia kandydata do Komisji ustali Wójt Gminy w drodze zarządzenia. Zgłoszenia składa się w Urzędzie Gminy Krościenko Wyżne.

5. Postanowień ust. 3 nie stosuje się do członka Komisji wskazanego przez Wójta Gminy spośród pracowników Urzędu Gminy Krościenko Wyżne.

6. W przypadku zgłoszenia do składu Komisji liczby kandydatów przekraczającej dopuszczalny skład Komisji, skład Komisji ustala się w drodze losowania publicznego przeprowadzonego przez Wójta Gminy. Losowanie składu Komisji przeprowadza się w Urzędzie Gminy Krościenko Wyżne. O terminie przeprowadzenia losowania powiadamia się w sposób zwyczajowo przyjęty.

7. W przypadku braku zgłoszenia na członków Komisji w liczbie wynikającej ze Statutu Sołectwa, przedłuża się termin zgłaszania o 7 dni, informując o tym mieszkańców Sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty.

8. W przypadku, gdy pomimo wyznaczonego dodatkowego terminu, o którym mowa w ust. 7, skład Komisji nie został uzupełniony, jego uzupełniania dokonuje Wójt Gminy spośród pracowników Urzędu Gminy Krościenko Wyżne.

9. Członkiem Komisji nie może być kandydat na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej, a także małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo oraz małżonek zstępnego kandydata na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej, jak również osoba pozostająca z kandydatem w stosunku przysposobienia.

10. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Wójt Gminy. Komisja na pierwszym posiedzeniu wybiera przewodniczącego i zastępcę.

11. Członkowie Komisji pełnią swoje funkcje społecznie.

12. Zmian w składzie Komisji dokonuje Wójt Gminy.

13. Szczegółowy tryb pracy Komisji ustala Wójt Gminy w drodze zarządzenia.

§ 22. Do zadań Komisji należy:

1) przeprowadzenie głosowania w Sołectwie;

- 2) czuwanie nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania;
- 3) ustalenie wyników głosowania;
- 4) przekazanie wyników głosowania Wójtowi Gminy.

§ 23. 1. Głosowanie przeprowadza się w lokalu stanowiącym siedzibę Obwodowej Komisji Wyborczej w godzinach od 8:00 do 18:00 w dniu ustawowo wolnym od pracy.

2. W lokalu wyborczym znajduje się urna wyborcza, miejsce zapewniające tajność głosowania oraz godło państwowe.

3. Głosować można tylko osobiście. Warunkiem otrzymania karty do głosowania jest okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości ze zdjęciem.

4. Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili jego zakończenia w lokalu wyborczym powinno być obecnych minimum trzech członków Komisji, w tym przewodniczący lub zastępca przewodniczącego.

5. Głosujący otrzymuje kartę do głosowania na Sołtysa oraz kartę do głosowania na członków Rady Sołeckiej. Na karcie do głosowania znajdują się imiona i nazwiska kandydatów umieszczone w porządku alfabetycznym, przy każdym kandydacie z lewej strony znajduje się kratka, a poniżej odcisk pieczęci Komisji oraz informacja o sposobie głosowania.

6. W przypadku zgłoszenia wyłącznie jednego kandydata na Sołtysa, na karcie do głosowania umieszcza się jego imię i nazwisko oraz dwie opcje do zaznaczenia „TAK” oraz „NIE”.

§ 24. 1. Głos będzie ważny tylko wtedy, jeżeli:

- 1) zostanie oddany na urzędowej karcie do głosowania;
- 2) na karcie do głosowania na Sołtysa - w przypadku wielu kandydatów - wyborca postawi znak „X” w kratce z lewej strony obok nazwiska tylko jednego kandydata;
- 3) na karcie do głosowania na Sołtysa - w przypadku jednego kandydata - wyborca postawi znak „X” tylko w jednej kratce oznaczonej słowem „TAK” lub „NIE”;
- 4) na karcie do głosowania na członków Rady Sołeckiej - wyborca postawi, co najwyżej tyle znaków „X” w kratkach z lewej strony przy nazwiskach tylu kandydatów, ilu jest członków Rady Sołeckiej.

2. Za wybranego na Sołtysa uważa się kandydata, który otrzymał największą liczbę ważnie oddanych głosów lub w przypadku głosowania na jednego kandydata uzyskał większą liczbę głosów oddanych na „TAK” od liczby głosów oddanych na „NIE”.

3. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów na Sołtysa otrzymało równą i najwyższą liczbę głosów, czternastego dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się II turę głosowania spośród tych kandydatów.

4. W przypadku, gdy w głosowaniu na jednego kandydata na Sołtysa nie dokonano wyboru Sołtysa, Wójt Gminy w ciągu 3 miesięcy zarządza ponowne wybory przy zastosowaniu trybu określonego w niniejszym rozdziale.

5. Za wybranych członków Rady Sołeckiej uznaje się tych kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę ważnie oddanych głosów, aż do ustalenia pełnego składu Rady Sołeckiej - zgodnie z § 8b ust. 1.

6. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów na członków Rady Sołeckiej otrzymało równą liczbę głosów i nie można z tego powodu ustalić składu Rady Sołeckiej, przeprowadza się II turę głosowania spośród tych kandydatów.

7. Komisja sporządza w dwóch egzemplarzach protokół z głosowania w wyborach Sołtysa i w wyborach członków Rady Sołeckiej.

8. Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu Komisja podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania poprzez wywieszenie w lokalu wyborczym, w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców, po jednym egzemplarzu protokołów, o których mowa w ust. 7.

§ 25. 1. Wójt Gminy obwieszcza wyniki wyborów na podstawie protokołów otrzymanych od Komisji poprzez podanie ich do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

2. Wójt Gminy wydaje zaświadczenie o wyborze Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.
3. Wójt Gminy w drodze zarządzenia ustala wzory dokumentów używanych podczas wyborów.

§ 26. Wszelkie kwestie sporne związane z wyborami rozstrzyga Wójt Gminy.

§ 27. 1. W ciągu 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości wyników wyborów przez Wójta Gminy, wyborca może wnieść na piśmie protest przeciwko ważności wyborów. Wójt Gminy rozpatruje protest w ciągu 3 dni roboczych.

2. W razie stwierdzenia nieważności wyborów, Wójt Gminy zarządza w ciągu 14 dni, ponowne wybory w trybie określonym w niniejszym rozdziale.

§ 28. 1. Koszty związane z wyborami pokrywane są z budżetu Gminy.

2. Obsługę administracyjną wyborów zapewnia Wójt Gminy.”;

7) po Rozdziale VI zatytułowanym „Zasady i tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej” dodaje się Rozdział VIa zatytułowany „Zasady i tryb odwołania organów Sołectwa oraz wybory uzupełniające” w następującym brzmieniu:

„§ 28a. 1. Wygaśnięcie mandatu Sołtysa i członka Rady Sołeckiej następuje na skutek:

- 1) pisemnego zrzeczenia się mandatu;
- 2) pozbawienia praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 3) śmierci.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 mandat wygasa w terminie wskazanym w rezygnacji.

3. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Wójt Gminy w drodze zarządzenia.

§ 28b. 1. W przypadkach wygaśnięcia mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wskazanych w § 28a ust. 1 przeprowadza się wybory uzupełniające, na zasadach określonych w Rozdziale VI.

2. Wybory uzupełniające zarządza Wójt Gminy w terminie dwóch miesięcy od wygaśnięcia mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.

3. Wyborów uzupełniających Sołtysa i Rady Sołeckiej nie przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji pozostało mniej niż 3 miesiące.

§ 28c. 1. Sołtys lub członkowie Rady Sołeckiej mogą zostać odwołani przed upływem kadencji, jeśli nie wykonują swoich obowiązków oraz naruszają postanowienia Statutu Sołectwa.

2. Z wnioskiem w sprawie odwołania Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej może wystąpi każdy mieszkaniec, przy czym wniosek ten musi być poparty podpisami, co najmniej 10% mieszkańców mających czynne prawo wyborcze, według stanu na dzień składania wniosku. Wniosek ten musi zawierać uzasadnienie.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 składa się do Wójta Gminy.

4. Odwołanie Sołtysa lub poszczególnych członków Rady Sołeckiej przed upływem kadencji następuje na Zebraniu Wiejskim - w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, w obecności, co najmniej 15% mieszkańców mających czynne prawo wyborcze.

5. Zebranie Wiejskie zwołuje Wójt Gminy w terminie 3 miesięcy od daty złożenia prawidłowego wniosku, o którym mowa w ust. 2. Przepis § 10 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Głosowanie przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie od 3 do 5 osób, wybrana przez uczestników zebrania. Członkiem Komisji nie może być Sołtys ani członek Rady Sołeckiej.

7. W przypadku odwołania Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej Wójt Gminy zarządza wybory uzupełniające w terminie trzech miesięcy od dnia odwołania, na zasadach określonych w Rozdziale VI.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krościenko Wyżne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Wójt Gminy Krościenko
Wyżne

mgr Mateusz Liput

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią przepisu art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) *Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.*

Dotychczas wybory organu wykonawczego jednostki pomocniczej i członków rady sołeckiej odbywały się podczas Zebrania Wiejskiego Sołectwa Krościenko Wyżne tj. zgodnie z treścią postanowień § 21, § 22 oraz § 23 uchwały NR V/38/2003 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Krościenko Wyżne (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2003 r., Nr 47, poz. 963).

Postanowienia Statutu sołectwa, o których powyżej nie dają się jednak pogodzić z treścią cytowanego na wstępie przepisu art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Potwierdza to ostatnie orzecznictwo sądów administracyjnych, a w szczególności Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sentencji wyroku z dnia 23 marca 2023 r. VIII SA/Wa 970/22, stawiając tezę, iż: *„Brak jest przepisu, z którego wynikałyby uprawnienia zebrania wiejskiego do dokonywania wyboru sołtysa. Nie można zatem co do zasady skutecznie twierdzić, że zgromadzenie wiejskie jako organ uchwałodawczy jest uprawnione do wyboru organów sołectwa, skoro prawo to przysługuje wyłącznie stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania (art. 36 ust. 2 u.s.g.). Gdyby bowiem ustawodawca chciał, aby wyboru sołtysa, rady sołeckiej i jej poszczególnych członków dokonywał organ uchwałodawczy, tj. zebranie wiejskie, to stosowny zapis znalazłby się w art. 36 ust. 2 u.s.g., poszerzając uprawnienia tego organu o kompetencje elekcyjne.”*

Ponadto, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 2 września 2020 r. sygn. akt III SA/Kr 181/20 orzekł, iż: *„Przyznanie zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w którym ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze.”*

Mając powyższe na uwadze, w treści projektu uchwały w sprawie zmiany Statutu, dostosowano jego postanowienia do unormowań zawartych w aktach wyższego rzędu, przede wszystkim w zakresie zasad i trybu wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.

Ponadto, zmniejszono liczbę członków Rady Sołeckiej z 12 do 7 i określono jej zadania, jako organu o charakterze opiniodawczym i pomocniczym, zwracając jednocześnie uwagę na jej kompetencję do podejmowania działań z własnej inicjatywy, a nie wyłącznie na wniosek Sołtysa. Uregulowano także kwestię zasad i trybu odwołania Sołtysa i członków Rady Sołeckiej w trakcie kadencji, jak również przyjęto rozwiązania pozwalające na dokonanie wyborów uzupełniających. W tym miejscu należy nadmienić, że wybory uzupełniające na sołtysa lub członka rady sołeckiej przeprowadza się w tym samym trybie co wybór pierwotny (rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubuskiego z 1 listopada 2020 r., NK-I.4131.137.2020.AOlc, Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2020 r. poz. 2668).

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały uważam za zasadne, w szczególności z uwagi na konieczność przeprowadzenia w bliskim terminie wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.